

HODNOCENÍ KOMISE

2. ROČNÍK SOUTĚŽE GENERACE 00 – TÉMA: TOTALITNÍ STÁT

HODNOCENÍ ROČNÍKU

Druhý ročník přinesl celkem sedm projektů. Porota se opět rozhodla udělit zvláštní ocenění, protože tým studentů z Jablonce nad Nisou přistoupil k soutěži velice specifickým jazykem výtvarného umění. Je skvělé, že studenti pracovali s tématem druhého ročníku a ten použili jako východisko pro svoji tvorbu. To, co primárně definuje druhý ročník, je autorský přístup, což je určitě skvělou zprávou do dalších let. Cílem projektu Generace 00 nemá být pouze to, že studenti zpracují atraktivnější referát, ale že dokážou přinést silný nápad a ten rozvést v zajímavý koncept. Je nutné, aby spolu forma a obsah komunikovaly, ale nikdy to nemůže být na úkor obsahu. Důležité je vnímat celek. Budeme rádi, pokud do dalších ročníků budou studenti přesnější a důslednější – v detailu je ukryta velká síla.

Jsme rádi, že je soutěž motivuje přemýšlet o minulosti a vztahovat se k ní. Ale také vnímáme velice pozitivně, že jsme obdrželi i projekty, které se snažily o propojení minulosti se současností. Cílem projektu je nejenom posilovat povědomí o naší sdílené minulosti, ale taky se z ní poučit. Pro člověka i lidstvo je náročné neopakovat stejné chyby. I proto musíme posilovat sdílené povědomí o těch, jejichž zlo a zvrácenost nás nepřestává udivovat ani v dnešní době. Tematické zadání je tu od toho, aby přineslo podnět. Je pak na jednotlivých týmech, jak zadání dokážou uchopit a rozvést. Je cítit, že silná individualita se zde ocitá v situaci, kdy dominuje díky produkci obsahu, ale budeme rádi, pokud se role těchto studentů-lídrů bude proměňovat směrem k vedení, schopnosti rozdělovat úkoly a pomáhat růst týmu jako celku. Vnímáme, že uvnitř studentských týmů dochází k tvůrčímu soupeření individualit, která prosazuje výraznou formou, která může popřít obsah. V procesu tvorby je tento spor o obsahu a formě důležitý. Na konci tvůrčího procesu musí dojít ke kompromisu, jen ten může zaručit dobrý výsledek. Většina odevzdaných projektů to splnila. Výstava je specifické médium komunikace, které vyžaduje určitě tíhnutí k narativu – k celku a kompaktnosti, snaze sdělit to důležité. Výstava je příběh, který jeho autoři vypráví. Zjištěním poroty je, že většina autorských týmů při práci na projektech vnímá vlastní prezentaci svých prací /výstavu/ jako dramaturgický celek se svým začátkem a koncem.

Budeme rádi, pokud do dalších ročníků se studenti nebudou obávat použít také objekty nebo se pokusí ještě více zapojit i jiná média. A taky budou více myslet na diváka a jeho perspektivu.

HODNOCENÍ PROJEKTŮ

1. MÍSTO: MLÁDÍ POD HVĚZDAMI

Na vítězném projektu porota ocenila, že se studenti rozhodli přinést perspektivu mladých lidí. Bez definic a proklamací ukazuje, jak tehdejší život vnímala mládež, ale i to, že ideologie byla všudypřítomná, byť nemusela být patrná na první pohled. Texty jsou sice stručné, ale poměrně přesné, bez patosu. Studenti zvolili formu s vypravěčem, což je skvělý způsob, jak propojit výstavní panely. I když vše funguje jako jeden celek, je tu patrná určitá nesourodost okruhů, tedy konkrétně jejich výběr. Doplnění o interaktivní prvek ozvláštňuje samotné čtení, a studenti tak dokázali do výstavy zakomponovat zvuk a pohyblivý obraz – otázkou zůstává, na kolik řešili autorská práva. Vlastní grafické zpracování je zajímavé, ale fotky by si zasloužily více místa. Asi nejzásadnější výtkou jsou gramatické chyby, které je nutné opravit. Zároveň chce sjednotit i vyprávění, jelikož v některých pasážích se mluví v první a v jiných ve třetí osobě.

Nicméně i přes tyto výtky je projekt velice kompaktní a srozumitelný se silným a jasným sdělením, které divákovi přináší zamyšlení a zajímavý pohled do minulosti.

2. MÍSTO: JAK VYBUDOVAT TOTALITNÍ STÁT

Porota oceňuje skvělý nápad! Pojetí, se kterým přišli studenti z Prahy, je velice originální a ukazuje, že zadání promysleli a rozhodli se s ním pracovat kreativně. Tento nápad jim umožnil propojit jednotlivé panely v jeden celek, čímž bylo dosaženo kompaktnosti. Originality formátu a žánrů (návod) doplňuje vlastní grafické zpracování, kde už projekt trochu pokulhává, poněvadž to celé nevyznívá úplně jednoznačně. Skvělý je taky přesah směrem do současnosti. Porota oceňuje i interaktivní prvek ve formě kvízu. Ten na rozdíl od vítězného projektu vtáhne diváka do uvažování o totalitě, tedy o totalitním vůdci. I přes určitou snahu o komplexnost se bohužel zdá být nedotažený a zasloužil by si jistě dopracování. Co by se dalo vytknout, je slabší provázanost textu a obrazového materiálu. Texty stylisticky kolísají, někdy jsou zbytečně příliš popisné. Problémem jsou i zdroje, kterých je v tomto případě minimální množství – studenti si to samozřejmě uvědomují a jejich cílem bylo přistoupit k zadání autorsky. Co by ale pomohlo, je, pokud by přesněji vysvětlili volbu okruhů a doplnili více příkladů z historie. I přes zmíněné nedostatky si projekt zaslouží druhé místo a věříme,

že i když se ho nepovede přinést do Muzea komunismu, studenti už najdou cestu, jak ho vystavit nebo prezentovat jiným způsobem.

3. MÍSTO: DESATERO PŘIKÁZÁNÍ TOTALITY

I na třetím místě se nachází projekt, který přišel se silným nápadem – zamyslel se nad totalitní mocí skrze prizma desatera. Tento nápad propojuje jednotlivé panely v jeden celek. Idea komunismu jako politického náboženství je zároveň velice zajímavou metaforou. Ta mu dodává určitou svěžest a jednoduchost pro pochopení. Na druhou stranu je nutno říci, že tento nápad je až příliš ambiciózní. Neotevívá otázky, neptá se na jednotlivé osudy lidí. Pokulhává také srovnání se současností pomocí fotografií. Jednotlivá hesla často opakují obecně známé informace a ještě navíc leckdy hodně zjednodušeně oproti skutečnosti. Projektu pomůže zajímavější grafické zpracování. Studenti se nemusí snažit to navrhnout, stačí, pokud např. popíšíou, jak si jednotlivé panely představují, jak by měly být rozvrženy. Oceňujeme také pokus o autorskou fotografii, ale musíme podotknout, že někdy trochu zbytečně odvádí pozornost od skutečného základu tématu. Pokud budou mít studenti chuť projekt dopracovat, doporučujeme podpořit právě zmiňovanou grafickou část a provzdušnit a odlehčit texty. I přes všechny výše uvedené výtky musíme vyzdvihnout originalitu, která by si zasloužila dopracování a prezentaci.

ZVLÁŠTNÍ CENA POROTY: UMĚNÍ TOTALITY

Porota se i v rámci druhého ročníku rozhodla udělit zvláštní ocenění. Důvodem byla skutečnost, že projekt Umění totality úplně vybočoval mimo rámeček zadání, ale přinesl nejoriginálnější koncept. Studenti zároveň velice dobře zdůvodnili, z čeho vycházeli a jaké je jejich poselství. Bohužel už příliš neuvažovali nad tím, jak tuto informaci nesdělít pouze porotě, ale také návštěvníkovi muzea. Pro účely vystavení by bylo potřeba přidat k jednotlivým panelům komentář a přiblížení symboliky a referencí, které se v dílech objevují. Projekt funguje i bez použití fotek, což je na jednu stranu výborná zpráva, na druhou stranu to vybočuje ze zadání kombinovat obraz a text, a vzájemně tak posilovat jejich sdělení. Text je zde zastoupen spíše formou hesel. Studenti pracovali spíše individuálně. Možná by bylo zajímavé u projektů tohoto typu vidět, jak zde funguje společná práce. Porota měla problém rovněž s názvem, který je zavádějící, jelikož se nejedná o umění totality, ale spíše o umění o totalitě, o tom, jak ji vnímají studenti. Jsme rádi, že soutěž dokáže oslovit i školy se specifitějším zaměřením a věříme, že tento projekt nebude poslední svého druhu.

HODNOCENÍ ZBÝVAJÍCÍCH PROJEKTŮ

LIDÉ PROTI TOTALITĚ

Porota na projektu oceňuje snahu studentů propojit naši lokální minulost se zahraniční současností. I přes tento dobrý nápad působí projekt nesouvisle a také málo vypovídá o povaze totalitních států. Pokud se studenti rozhodli přinést návrh výstavy, mohli na něm více zapracovat. Projekt navazuje na předchozí práci studentů, která spočívala v rozhovoru s pamětníkem panem Pitašem. Osobní vhléd přes osobu pana Pitaše je skvělý a silný nápad, ale zůstal tak trochu stát na půli cesty. Studenti mohli například udělat celou výstavu jako osobní příběh – nechat pana Pitaše odvyprávět příběh od začátku do konce včetně citátů. Prvky totalitního státu se daly najít v životě pana Pitaše. Ten se pak mohl stát základem pro celkové rozvinutí a doplnění příběhu o popisné informace.

TO ZA NAŠICH MLADÝCH LET

Ambice zamyslet se nad různými postoji ke komunistickému režimu je skvělý nápad, ale jeho potenciál v případě projektu *To za našich mladých let* zůstal nevyužit. Porota oceňuje, že studenti pracovali s příběhy pamětníků a že také použili autorské fotografie. Pamětníci mohou pomoci, ale je nutné doplnit nějaký osobní autorský přínos. Otázkou také zůstává, jak zde fungovala týmová spolupráce. Projekt definuje malé množství zdrojů bez snahy klást nějaké otázky. Na druhé straně porota oceňuje volbu jednotlivých témat. Přes formální nedostatky a někdy ne zcela jasný směr vyprávění oceňujeme a doporučujeme studentům do dalších ročníků pracovat s osobními příběhy, vztahovat se k nim, uvažovat nad jejich vlastní perspektivou a spekulovat ještě více o tom, v čem tkví nebezpečí a jaké chyby nemáme a ani nechceme opakovat.

TOTALITNÍ STÁTY V DNEŠNÍ DOBĚ

Projekt *Totalitní státy* v dnešní době je zajímavý v tom, že pojednává také o jiných totalitních státech než o těch, které jsou obecně známy, a ukazuje tak různé formy totality. Je to originální nápad s akcentem na současnost. I přesto, že s takto silným nápadem se dalo pracovat různými způsoby, studenti se nakonec rozhodli pojmout text spíše faktograficky a encyklopedicky. Nakonec tak nepůsobí jako autorsky pojatá výstava, ale dobrý referát s přesahem zadaného tématu. Originalitu nápadu se tak

nepovedlo dotáhnout. Zaměření na ideologii je opět náznakem zajímavého směru, kterým se dá projekt zpracovat a jak se také dá uvažovat o zadání. Ve výsledku postrádáme propojení minulosti se současností, třeba přes kategorii - ideologie. Autoři by měli také myslet na diváka, který se na výstavu dívá – autoři se musí stále ptát - co diváka zaujme, čím ho výstava osloví, jak udržet divákovu pozornost po celou dobu výstavy ?